

VADLĪNIJAS SAZIŅAI AR PLAŠSAZIŅAS LĪDZEKĻIEM

Lai veicinātu sabiedrības cieņu pret cilvēku, cilvēktiesību ievērošanu, sekmētu kopēju izpratni par taisnīgumu, stiprinātu sabiedrības uzticību tiesu varai kopumā, Latvijas Zvērinātu advokātu padomes Ētikas komisija, Tiesnešu ētikas komisija un Prokuroru atestācijas komisija sniedz vienotu skaidrojumu par profesionālās ētikas normām, kādas ievērojamas saziņā ar plašsaziņas līdzekļiem.

I

Šo vadlīniju mērķis ir sniegt rekomendācijas, lai atvieglotu plašsaziņas līdzekļu piekļuvi patiesai un uz objektīviem faktiem balstītai informācijai un veicinātu tiesu varai piederīgo profesiju pārstāvju - tiesnešu, prokuroru, advokātu - un plašsaziņas līdzekļu pienācīgu savstarpēju komunikāciju atbilstoši tiesību aktiem, nolūkā veicināt sabiedrības izpratni par tiesnešu, prokuroru, advokātu un tiesu sistēmas lomu kopumā.

Saziņa ar plašsaziņas līdzekļiem šī skaidrojuma izpratnē ir jebkuras informācijas un viedokļa sniegšana sabiedrībai publiskā vidē.

Publiska vide aptver arī brīvi pieejamus un reģistrētiem lietotājiem pieejamus informācijas avotus un nesējus, t.sk., avīzes, žurnālus, biļetenus, speciālus un periodiskus izdevumus, kinodarbus, audio un audiovizuālus ierakstus, interneta vietnes un elektroniskos plašsaziņas līdzekļus, informācijas aģentūru paziņojumus un citus avotus, kas piemēroti sabiedrības vai kādas tās daļas informēšanai un nav atzīstami par privātu korespondenci.

II

Jebkurā saziņā ar plašsaziņas līdzekļiem jālīdzsvaro skartās intereses – personas tiesības no vienas puses un sabiedrības tiesības būt informētai par tai nozīmīgiem jautājumiem - no otras puses. Demokrātiskā valstī vārda brīvībai ir neatsverama nozīme, tomēr tā nav absolūta un ir saistīta ar noteiktu pienākumu ievērošanu. Jāņem vērā, ka pirmstiesas process vai tiesvedība, par kuru izziņots publiskā vidē, var ietekmēt sabiedrības vērtējumu par personu un radīt personai un tās tuviniekiem nevēlamu publicitāti. Īpaša vērība jāpievērš nevainīguma prezumpcijai, kā arī bērnu tiesību nodrošināšanai.

III

Tiesnesis, prokurors un advokāts, publiski izsakoties, tur godā savas un pārējo tiesu varai piederīgo profesiju prestižu. Sniegtajam vērtējumam jābūt korektam, lietišķam un balstītam uz faktiem, vienlaicīgi norādot, ka pirmstiesas vai tiesas procesā izteiktie apgalvojumi var tikt atzīti par pierādītiem faktiem tikai likumā noteiktā kārtībā, stājoties spēkā galīgajam nolēmumam.

Tiesnesim, prokuroram un advokātam, sniedzot viedokli par procedūras jautājumiem, jānorāda uz tiesisko kārtību, kādā nodrošināms taisnīgums.

Sniedzot informāciju par lietu (arī pierādījumiem), jāievēro, lai netiek apdraudētas izmeklēšanas, aizstāvības un tiesvedības intereses.

IV

Lai sasniegtu šo vadlīniju mērķi, skaidras un uzticamas informācijas savlaicīguma nodrošināšanai, tiesnesim, prokuroram un advokātam ir tiesības un pienākums izvēlēties piemērotāko veidu saziņai ar plašsaziņas līdzekļiem.

V

Latvijas Zvērinātu advokātu padomes Ētikas komisija, Tiesnešu ētikas komisija un Prokuroru atestācijas komisija var kopīgi lemt par plašsaziņas līdzekļos publiskojamo informāciju, kā arī sniegt kopīgu papildus skaidrojumu.

VI

Bez sadarbības ar plašsaziņas līdzekļiem nav iespējams nodrošināt skaidrojumā norādīto mērķu sasniegšanu, tāpēc aicinām plašsaziņas līdzekļus, darot zināmu tiesu varas sniegto pārstāvju informāciju, ievērot profesionālo ētiku, būt objektīviem, balstīties uz faktiskiem apstākļiem un pēc iespējas atspoguļot visu iesaistīto pušu viedokļus.

Rīgā, 2015. gada 28. janvārī

Latvijas Zvērinātu advokātu padomes
Ētikas komisijas priekšsēdētājs

Prokuroru atestācijas komisijas līdzpriekšsēdētājs

Tiesnešu ētikas komisijas priekšsēdētājs

A. Egītis

A. Kalniņš

V. Sprudzāns